

Z dennej tlače som sa dozvedel, že asi 5. 11. 1938 bude Maďarmi obsadené Komárno. Preto moja manželka 4. 11. 1938 vlakom odviezla nábytok do Piešťan a zostala tam až doteraz.

Ja som zostal v Komárne s úmyslom, že po obsadení maďarským vojskom povediem ďalej obchod a po upokojení pomerov sa manželka vráti.

0 11. hod. 6. 11. 1938 prišlo do Komárna maďarské vojsko a ubytovalo sa. Tri dni sa mi nič nestalo.

Ráno 9. 11. 1938 som sa dozvedel od mojich známych maďarských zákazníkov, že sa na mňa chystajú.

Večer som bol upozornený, aby som sa hneď stratil – utiekol, lebo ma ráno zabijú. Kto a ktorí muži mi to hovorili, nepoznám, pretože Komárno má vyše 20 000 obyvateľov.

Po 19. hod. 9. 11. 1938 vrhlo ku mne do obchodu 5 chlapov, z ktorých jeden ma bil päšťou po tvári a druhý vybil obloky na obchode.

Vyhrazali sa mi, že ak neutechiem, rána sa nedožijem. Preto som obchod opustil a utiekol do reštaurácie Arnošta H., kde som zostal v ich súkromnom byte do 12. 11. 1938. Dňa 12. 11. 1938 som tajne autom odišiel z Komárna do Nových Zámkov, stade do Galanty, potom bez prekážok pešo k nám do Serede.

Po mojom úteku z Komárna nikto nezostal v obchode. Tovar mestská luza rozkradla a tiež zariadenie obchodu. V dôsledku rozbitia oblokov a stratou existencie sme utrpeli škodu 10 000 Kč.

Kde sa nachádza Arnošt H., majiteľ reštaurácie v Komárne, príp. jeho príbuzní, a či sú v Komárne, alebo u nás, nie je nám známe. Maďarské vojsko celý prípad pozorovalo z ulice, ale nezakročilo.

Po prečítaní všetkému rozumeli a uznali za správne.

Vypočúval a zapisoval:
nečitateľný podpis, v. r.
práporčík

Vypočúvaní:
Otomar K., v. r.
Anna K., v. r.

SNA, KÚ, kr.256, f. 71527/38 prez., bez č.

6. december 1938, Bratislava.

Ministerstvo vnútra Slovenskej krajiny oznamuje MZV, že zákroky proti maďarským štátnym príslušníkom boli odpovedou za protiprávny postup maďarských úradov. Súčasne žiada, aby ministerstvo oznámilo maďarskému vyslanectvu v Prahe, že zmena v postoji slovenských úradov závisí od budúceho postupu maďarskej strany.

Ministerstvo vnútra Slovenskej krajiny oznamuje, že prísne zákroky proti maďarským štátnym príslušníkom zo strany štátnych úradov na Slovensku boli retorznej povahy. Vypovedanie maďarských príslušníkov bolo len dôsledkom brutálneho a protiprávneho postupu maďarských úradov voči našim príslušníkom v Maďarsku, menovite na odstúpených územiach.

Tunajšie ministerstvo žiada, aby maďarskému kráľovskému vyslanectvu v Prahe bolo oznámené, že štátne úrady na Slovensku nemienia upustiť od retorzných opatrení a budú ich prevádzať, dokiaľ sa nezmení postup maďarských úradov voči čs. príslušníkom v Maďarsku.

Minister

SNA, KÚ, kr. 254, č. 77878.

127

7. december 1938, Kremnica.

Hlásenie žandárskej stanice Okresnému úradu v Kremnici o Alexandrovi H., Eduardovi H. a Jurajovi V., predtým obyvateľoch okupovaného územia, ktorí vypovedali o okamžitom vyhostení ich rodín a o hodnote zanechaného majetku.

Po vykonanom šetrení oznamujem výpovede vypovedaných osôb z územia, ktoré bolo obsadené maďarským vojskom.

Alexander H., príslušný do Kremnice a teraz tu bývajúcí žid, udal:

V Tekovských Šarluhách (*Tekovské Lužany*), okres Želiezovce, som mal zubotechnickú živnosť. Dňa 29. 11. 1938 o 8 hod. 30 min. prišlo do môjho domu 13 maďarských vojakov, 1 maďarský četník a pán v civile. Vyzvali ma, aby som v priebehu 5 minút opustil obec aj s rodinou. Keďže moja manželka a dva a polročná dcéra boli ťažko nemocné, odišiel som z Tekovských Šarlúh len sám a bol som odvezený na štátne hranice. Zanechal som tam všetok svoj majetok v cene asi 40 000 Kč. Týraný som nebol.

Eduard H., príslušný do Kremnice a teraz tu bývajúcí žid, udal:

Bol som 15 rokov zamestnaný v Komárne ako obchodný pomocník. Dňa 18. 11. 1938 večer ma odviezol maďarský četník do školy a tam ma zavrel do miestnosti, kde už bolo asi 80 ľudí: chlapi, ženy aj deti. Boli sme tam zavretí 3 dni a 3 noci. Nesmeli sme ísť von a spávali sme na školských laviciach. Jesť nám nosili známi ľudia z Komárna. Na 4. deň nás v Komárne na nádraží naložili do železničných vozňov a odviezli do Tardošked (*Tvrdošovce*). Tam sme prišli na nádražie v noci, kde nás čakali maďarskí vojaci a četníci.

Chlapi hladko vyskakovali zo železničných vozňov. Videl som, ako maďarskí vojaci vyťahovali neobratné ženy a deti zo železničných vozňov, trhajúc ich za vlasy, pričom ich bili a kopali. Ženy aj deti nariekali.

Vojaci nám rozkázali, aby sme pozahadzovali batožinu, lebo pôjdeme peši. Išli sme neupravenou cestou v noci a v daždivom počasí. Niektoré ženy išli aj bosé, lebo v blate sa im zničili topánky.

Keďže pochod bol ťažký, ľudia odhadzovali svoju batožinu. Cestou nás vojaci zauškovali, kopali a bili pažbami. Ja som dostal rukou cez hlavu a keď som padol na zem, maďarský vojak ma kopol do zadnej časti tela.

Keď sme prišli do Veľkého Kýru, ubytovali nás v židovskom kostole a spali sme na slame. Kostol bol preplnený. Boli sme zamknutí a len tri razy cez deň nás pustili na 1/4 hod. von. Jesť nám nosili ľudia z dediny a na koho sa nedostalo, nejedol.